

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 12

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Vintersæd
 - Trips i vinterrug, tritcale og vinterbyg
 - Mangan til vårbyg
 - Bekæmpelse af flyvehavre og hanesporer i vårsæd
- **PRÆCISION**
 - IPM-tip
- **Vanding**
 - Vandingsbehov

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Gødning til vintersæd og vinterraps

Den sidste gødning bør tildeles nu, hvis dette endnu ikke er sket.

Vinterraps

De fleste vinterrapsmarker er nu begyndt at blomstre. Nogle har nået vækststadie 65, dvs. blomstring halvvejs på hovedskud. Forskelle i blomstring skyldes, udover lokalitet, mere sortsforskelle end såtidspunkt.

Der er set frostskaader i pletter, hvor vækstpunktet er blevet løftet for meget, bl.a. pga. ukrudt, der har presset afgrøden op i efteråret og med forhøjet vækstpunkt til følge. Påvirkning af den nattefrost vi ser i disse dage, vil være forbigående.

Skadedyr

Det er kun få lokaliteter i Østjylland, hvor der er fundet bladribbesnudebiller over skadetærsklen. Der har generelt været få glimmerbøsser i knopstadiet før blomstring, hvor bekæmpelse ellers kan være aktuel.

Vintersæd

Vinterhvede

Der er ikke fundet svampeangreb af betydning generelt. Meldug har dog udviklet sig og der vil være marker, hvor bekæmpelse er relevant. Meldug udvikler sig hurtigst i lunt vejr. Der er i vores område især set meldug i sorterne Pacman og Bullseye og særligt i marker og områder som er langt i udviklingsstadierne.

I modtagelige sorter bekæmpes meldug fra vækststadie 29-31 når der er over 10 % angrebne planter og senere ved over 25 % angrebne planter. Se tabel 1

Bekæmpelsesforslag: 0,15 l/ha Talus EC

Tabel 1 Bekæmpelsestærskel for meldug.

Meldug vinterhvede Vækststadie	Skadestærskel – modtagelige sorter, fx: Bohr, Champion, DLG Wheat Mix Everest, DLG Wheat Mix Robust, Guinness, NOS Bullseye, Pacman og RGT Hexton	Skadestærskel – delvis modtagelige sorter, fx: KWS Dawsum, NOS Elite Hvedemix, NOS Robust Hvedemix og SY Revolution
29–31	Over 10 pct. angrebne planter	Over 25 pct. angrebne planter
32–40	Over 25 pct. angrebne planter	Over 50 pct. angrebne planter

Vinterbyg

Hold øje med meldug og rust. Bekæmpelsestærskel for disse to svampesygdomme ses i tabel 2 og 3.

Tabel 2: Meldug i vinterbyg

Meldug i vinterbyg Vækststadie	Skadestærskel – modtagelige sorter, fx: Alaska, DLG Barley Mix (LG Capitol, Proctor, Cleopatra), KWS Agilis, KWS Luddis, LG Capitol, NOS Contador, NOS Virusfri byg 25, Orcade, Organa, SY Cheviot og SY Zoomba	Skadestærskel – ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter, fx: NOS Valverde
32–36	Over 25 pct. angrebne planter	–
37–50	Over 50 pct. angrebne planter	Over 75 pct. angrebne planter
51–59	Over 75 pct. angrebne planter	–

Tabel 3: Bygrust i vinterbyg

Bygrust i vinterbyg Vækststadie	Skadestærskel – modtagelige sorter, fx: Alaska, DLG Barley Mix (LG Capitol, Proctor, Cleopatra), KWS Luddis, KWS Agilis, LG Capitol, NOS Contador, NOS Valverde, SY Cheviot og SY Zoomba	Skadestærskel – ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter, fx: NOS Virusfri byg 25, Orcade og Organa
32–65	Over 10 pct. angrebne planter	–
32–60	–	Over 50 pct. angrebne planter

Vinterrug

Vi ser ingen rust og kun lidt skoldplet. Vinterrug har fået en del smitte i begyndelsen af april, men det tørre vejr vi har nu, hjælper til at vinterrugen kan gro fra skoldplet. Når rugen strækker sig, skal der fugtigt vejr og regn til at smitten kan springe opad fra blad til blad.

I tabel 4 er vist bekæmpelsestærsklerne for brunrust i vinterrug. Rust kan komme hurtigt i lunt og tørt vejr som vi har nu og kan give betydelige udbyttetab.

Tabel 4: Bekæmpelsestærskel for rust:

Brunrust vinterrug Vækststadie	Skadestærskel – modtagelige sorter, <i>Eksempler på modtagelige sorter er de fleste mest dyrkede sorter</i>	Skadestærskel – ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter. <i>Eksempler på ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter: Ingen blandt de mest dyrkede sorter.</i>
31	Over 25 pct. angrebne planter	–
32–69	Over 10 pct. angrebne planter	Over 50 pct. angrebne planter

Trips i vinterrug, triticale og vinterbyg

Trips i vinterrug, triticale og vinterbyg

Der er kun få trips i vores område i år. Se billede 1. De kan dog findes nu i vinterrug, som mange steder er tæt på skridning. Det er netop, når bladskeuderne åbner sig for akset, at det er muligt at ramme tripsene. Dette er en svær sprøjtning da sprøjtevinduet er så lille. Skadestærsklen er 0,5 til 1 trips pr. strå.

Bekæmpelse er ofte ikke rentabel, så behandl kun hvis skadestærskel er overskredet. Timing og god sprøjteteknik er nødvendigt. Bekæmpelse skal ske lige før begyndende skridning i vækststadiet 45. Det er lige der, hvor der er åbent ind til strået. Brug gerne 200 l vand pr. ha.

Bekæmpelsesforslag:

- 0,15 kg/ha Kaiso Sorbie eller 0,2 kg/ha Lamdex.

Billede 1 Trips i vinterrug. Foto Niels Holmgaard

Mangan til vårbyg

Husk at få mangan ud til vårsæden. Det er vigtigt at afgrøden er velforsynet med mangan og at det undgås, at der kommer synlig manganmangel. Kør med mangan alene, hvis ikke det kan kombineres med en anden sprøjtning.

Med den aktuelle vejrudsigt anbefaler vi mangan de fleste steder nu. Kontakt din planterådgiver, hvis du ønsker foretaget mangananalyse, eller hvis du har brug for hjælp til at vurdere behovet i den enkelte mark.

Manganmålinger giver et tidligt og sikkert grundlag for at vurdere forsyningen, før der opstår synlige symptomer. Husk, at når manganmangel først kan ses, har det allerede kostet kerner og potentiale.

Bekæmpelse af flyvehavre og hanesporer i vårsæd

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Bekæmpelse af flyvehavre og hanesporer i vårbyg og vårhvede er ved at være aktuel mange steder, da det skal udføres senest i st. 30 med Primera Super/Foxtrot.

Der må ikke blandes med Nicanor, Zypar, Primus, Starane XL, Mustang forte eller Hussar Plus OD, men anvender du andre løsninger, kan flyvehavremidlet iblandes, så du sparer en kørsel og ikke kommer i problemer med sprøjtefrist for

flyvehavremidlet.

Hanespore

Her virker flyvehavremidlerne, **Primera Super/Foxtrot** + sprede-klæbemiddel fornuftigt, men det bedste "middel" er en tæt afgrøde. Flyvehavremidlerne må også bruges ved efterafgrødegræs og skader sjældent græsset. Hvis man dør med hanespore, er det desuden en overvejelse værd at så i plejesporene, så man undgår en opformering.

Flyvehavre

Den sikreste effekt fås ved først at behandle "almindeligt" ukrudt med én af løsningerne fra tabel 2 i TILVÆKST Salgsafgrøder nr 7 og herefter køre målrettet når alle flyvehavre eller hanespore er fremme. Primera Super/Foxtrot + sprede-klæbemiddel skal bruges når korn og ukrudt igen er i god vækst, men senest i vækststadiet 30, begyndende strækning af hovedskud. Vurderer man kun at kunne nå én behandling før kornet strækker sig, kan denne bruges i byg og hvede under buskning:

- 0,8 l/ha Primera Super/Foxtrot
- +8 g/ha Express 50 S/Trimmer SC/5 g Nuance
- +0,15 l/ha sprede-klæbemiddel*

*Hvis der behandles senest i vækststadiet 28 og det ikke er brugt før, kan der tilsættes ca. 0,05 DFF/Legacy 500 SC.

Der kan følges op mod bredbladet ukrudt med hormonmidler som f.eks. Pixxaro og Metaxon, der begge må bruges under hele strækningsevæksten. Vær opmærksom på at holde afstand til øvrige ukrudtsbehandlinger, så korn og ukrudt er i god vækst igen, når der følges op.

PRÆCISION

IPM-tip

Som det kan læses i ovenstående afsnit, kan der være fordele ved at så i plejesporene. Såning i plejesporene kan hjælpe afgrøden med at dække af for f.eks. skærmaks. En afgrøde der er god til at skygge for ukrudtet, konkurrerer bedre.

Nedenstående punkter kan med fordel indgå i dine overvejelser, hvis du vil hæmme ukrudtet i afgrøden:

- **Dyrkningsmetode** – ens sådybde i et veletableret og ensartet såbed, giver hurtig vækst i forhold til ukrudtet.
- **Såtiden** - har stor indflydelse i efteråret, især for græsukrudt, men også i foråret har det stor betydning. Så når der er optimale forhold for hurtig vækst i afgrøden, bl.a. god temperatur og tilpas fugtighed/nedbør.
- **Udsædsmængden** – Øget udsædsmængde giver øget plantetæthed, hvilket konkurrerer bedre.
- **Gødning** – Placeret gødning giver afgrøden en fordel frem for ukrudtet.
- **Vanding** – Når planten er vandforsynet, har den bladene helt udfoldet og skygger derved mest.

VANDING

Vandingsbehov

Det ser tørt ud i den kommende uge. Ud fra den viste figur 1, ser det ud til at der for alvor skal i gang vandingsmaskinerne. Husk at når vi skriver om vanding her, så er det på let sandjord, der hvor der forventeligt er størst vandingsbehov.

Figur 1 Kun få mm nedbør i alt i vejrudsigten for Holstebro. Kilde DMI.

Der er dog andre prognoser, der viser 5-10 mm nedbør i perioden, men det er noget usikkert. Det forholdsvis kølige vejr hjælper med til, at der i vintersæd kun fordamper omkring 3,5 mm pr. dag i perioden her.

Vandunderskuddet som beregnet prognose i Vandregnskab i MarkOnline til den 4. maj ligger på 35-45 mm i vintersæd

Afhængig af hvor meget og hvor langt vårsæden er i væksten, er det vigtigt at ikke alle afgrøder står med et vandingsbehov på en gang. Kommer der varmere vejr og ingen nedbør efter denne periode vil mange blive udfordret på kapaciteten.

Du kan med fordel få dig et overblik over status på dine marker, for ikke at komme bagud fra start. Vi anbefaler at anvende vandingsregnskabet i MarkOnline eller lave dit eget system til at holde styr på vandingsbehovet.

Din planterådgiver kan gå ind på din bedrift og lave en oversigt over vandingsbehov. Du kan så spørge din planterådgiver, om han kan tage noget med på markbesøg. Der vil i den forbindelse være behov for dato for vækststart på vintersæd og fremspiringsdato på vårsået afgrøder.